

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
Приймальна комісія

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії
ДВНЗ «УжНУ», ректор

проф. Володимир СМОЛАНКА

15 червня 2023 р.

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування

для вступників на навчання для здобуття ОС магістр

за спеціальністю 061 Журналістика

(на основі здобутого освітнього ступеня «бакалавр», освітнього ступеня «магістр», освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст»)

РОЗРОБЛЕНО

Фаховою атестаційною комісією
зі спеціальності 061 Журналістика

Голова комісії Євген СОЛОМІН

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ:

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Загальні відомості. Програма складена відповідно до освітньо-професійної програми (ОПП) підготовки фахівців у галузі 06 «журналістика» за спеціальністю 061 «журналістика». Прийом абітурієнтів, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень «бакалавр журналістики» для здобуття ОКР «магістр» здійснюється за результатами комплексного фахового вступного випробування, що включає інформацію про історію української та зарубіжної журналістики, теорію і практику журналістської творчості, теорію масової комунікації, медіалінгвістики (зокрема й текстознавства, стилістики, культури мовлення), літературного редагування, основ журналістикознавчих досліджень.

Іспит відбуваються у формі тестування.

Мета вступного випробування полягає у з'ясуванні рівня теоретичних знань, практичних умінь і навичок, необхідних для опанування нормативних і варіативних дисциплін за програмою підготовки фахівця ОКР «магістр журналістики».

Вимоги до абітурієнтів. Для успішного засвоєння дисциплін, передбачених Освітньо-професійною програмою та навчальним планом підготовки магістрів журналістики, абітурієнти повинні мати базову вищу освіту, володіти знаннями на рівні бакалавра журналістики, уміннями й навичками в галузі масмедіа, належно знати державну мову.

Характеристика змісту програми.

Програма комплексного вступного випробування з журналістики охоплює основні теми центральних журналістикознавчих дисциплін, базується на апробованих теоретичних засадах, оприлюднених у підручниковій, монографічній та енциклопедичній літературі.

Пропоновані до іспиту тести розроблено викладачами кафедри журналістики й опубліковано у друкованому виданні «Магістратура з журналістики: навчально-методичний посібник для вступних випробувань» (В. І. Путрашик, Г. В. Шаповалова, В. В. Шаркань, Я. М. Шебештян, Г. В. Шумицька. Ужгород: Бреза, 2014. 256 с.).

2. ПЕРЕЛІК ФАХОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН, З ЯКИХ ПРОВОДИТЬСЯ ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

Історія української та зарубіжної журналістики.

Теорія і практика журналістської творчості (теорія масової комунікації, друкована журналістика, радіожурналістика, тележурналістика, онлайн-журналістика).

Медіалінгвістика (у т.ч. текстознавство, стилістика, культура мовлення).

Основи журналістикознавчих розвідок.

3. ТЕМИ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ ТА ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ

3.1. Історія української журналістики.

Зародження української журналістики в центральних та південно-східних районах України. Тарас Шевченко в журналістському процесі. Альманахово-видавнича діяльність Пантелеймона Куліша і східноукраїнська журналістика 1850-х років в умовах царизму. Розвиток преси в Східній Україні в 60 – 70-х рр. Західноукраїнська журналістика 60 – 70-х рр. XIX ст. Журналістська й видавнича діяльність Михайла Драгоманова та Івана Франка в другій половині 70-х рр. XIX ст. Формування видань в Україні в 80-і рр. Розквіт альманахових видань у 70 – 90 рр. Зародження і розвиток часописів на Буковині. Закарпатська преса в добу зародження і формування. Періодичні видання в Україні наприкінці XIX – початку XX ст. і початки української преси за океаном. Загальний огляд розвитку преси в Україні, українські ЗМІ поза її межами у першій половині XX ст. Зародження преси на східноукраїнських землях на початку XX століття («Временные правила о печати» від 24 листопада 1905 року). Роль Євгена Чикаленка у створенні української національної преси («Щоденники», «Спогади»). Оцінка Б. Грінченком розвитку української преси поч. XX ст. Українська журналістика в роки Першої світової війни. Преса українських січових стрільців (1915 – 1918). Публіцистична діяльність Дмитра Донцова («Йосип Віссаріонович Калі гуля» та інші) та В'ячеслава Липинського («Листи до хліборобів»).

Публіцистична та журналістська діяльність М. Грушевського, його роль у формуванні української преси («Украинство и российская пресса», «До наших читателей в России» та ін.). Оцінка публіцистичної діяльності М. Грушевського С. Єфремовим. Публіцистична діяльність Симона Петлюри («Про переоцінку», «Війна і українці», «З українського життя») та його роль у розвитку української преси. Специфіка розвитку української преси на західноукраїнських землях у першій половині XX століття (Галичина, Буковина, Закарпаття). Преса української молоді першої половини XX ст. на території радянської України і західноукраїнських землях.

Розвиток української журналістики в період Другої світової війни, фронтова преса. Українська преса та культура періоду сталінщини. (Постанова ЦК КП(б)У «Про журнал «Вітчизна», «Про вилучення книг М. Грушевського і В. Винниченка», «Про журнал сатири і гумору «Перець»»).

Особливості розвитку преси в перші десятиліття після Великої Вітчизняної війни. Українська періодика 40-50 років: посилення культу особи Сталіна, репресії української творчої інтелігенції. Специфіка висвітлення проблеми економічного реформування в промисловості та сільському господарстві в повоєнний період. Діяльність підпільних часописів та інформаційних проводів ОУН УПА на території Західної України після встановлення радянської влади. Преса Західної України 40-60-х років XX століття: від демократії до радянзації. Літературно-мистецька періодика 40-50-х років XX століття у контексті репресивних заходів радянського авторитаризму. Специфіка розвитку української журналістики в період

відлиги: проблема подолання культу та його наслідків. Особливості преси «шістдесятників», лібералізація українського інформаційного простору. Літературно-художня та мистецька журналістика періоду «відлиги». Українська журналістика середини ХХ століття в оцінках вітчизняних учених та представників української діаспори. Особливості розвитку українського радіо, телебачення та кінематографа у другій половині ХХ століття. Розвиток української журналістики у другій половині 60-х – початку 80-х років ХХ століття: поворот до авторитаризму. Періодика дисидентів. Сатира та гумор в українському інформаційному просторі другої половини ХХ століття. Журнал сатири та гумору «Перець». Українська преса у період гласності й перебудови. Роль преси кінця 80-х років ХХ століття в заповненні «білих плям історії» та реабілітації репресованих. Українська журналістика та публіцистика кінця 80-х – початку 90-х років ХХ століття як кульмінація у прагненні українських державної незалежності. Основні етапи розвитку українських ЗМІ та журналістики після проголошення незалежності України. Криміналізація українського суспільства та інформаційного простору. Загибель Г.Гонгадзе, І.Александрова та ін. Проблема олігархізації та комерціалізації українських ЗМІ на рубежі ХХ-ХХІ століття. Український інформаційний простір періоду перед, під час та після виборів Президента України у 2004 році. Розвиток української журналістики після помаранчевої революції. Новітні тенденції в українській журналістиці поч. ХХІ ст.: конвергенція, комерціалізація, «макдоналізація» та «олігархізація» в ЗМІ.

Українська преса ХХ – поч. ХХІ ст. поза межами України (Москва, Петербург, Воронежчина, Кубань, Кавказ, Естонія, «Зелений Клин»; «таборова преса», преса американських, канадських та австралійських українців).

3.2. Історія зарубіжної журналістики.

Питання про зародження журналістики. Перші прообрази газет в Давньому Єгипті та Римі. Рукописні та усні газети в Європі. Писемні форми масово-інформаційної діяльності в античній Греції. Усні форми масово-інформаційної діяльності в античній Греції. Дидактичне та урочисте ораторського мистецтва в античному Римі й Давній Греції. Жанри віршованої сатири та епістолографічна спадщина античного Риму. Публіцистика періоду раннього та середньовічного християнства. Публіцистика Ренесансу. Зародження журналістики та прообразів інформаційних газет в Китаї, Кореї («Ді бао», «Ді чао», Кибельчон) та Японії (йомі-урі). Роль винаходу друкарського верстата І. Гутенбергом в розвитку періодики. Європейські першодрукарі. Публіцистика Реформації. Економічно-комерційний характер журналістики пізнього середньовіччя. Особливості розвитку журналістики в Німеччині в епоху середньовіччя. Різновиди ранніх періодичних видань Європи («листки», «книги», «балади», «реляції», памфлети, куранти, відомості, авізі, новини тощо. Масово-інформаційна діяльність у Франції в XV–XVI ст. Розвиток періодики

в Південно-Східній Європі (Угорщина, Сербія, Болгарія). Специфіка зародження та розвитку журналістики на території Польщі, Чехословаччини. Журналістика Італії XVII - XIX ст. Розвиток журналістики в Росії в XVIII-XIX ст. Історія журналістики скандинавських країн. Зародження та особливості розвитку журналістики США (до XIX ст.). Роль ідеї Європейського Просвітництва у Дж. Локка в розвитку журналістики. Умови появи перших європейських журналів. Теорія природного права та договірної держави Т. Гоббса. Теорія громадської угоди Ж.-Ж. Руссо. Внесок Франції у розвиток міжнародної журналістики у XVIII ст. Характеристика британської журналістики часів Англійської революції. Загальна характеристика англійської журналістики кінця XVII ст. Англійська преса в умовах боротьби за скасування «податків на знання». Свобода преси в перший період Французької революції. Наполеон Бонапарт і журналістика. Концепція масової преси Еміля де Жірдена. Формування типологічного поділу преси наприкінці XIX ст. Медіа-магнати Великобританії XIX – початку XX ст. Поява «жовтої преси». Зародження інформаційних агентств у XIX ст. та їх роль у поширенні масової інформації. Типологічний поділ інформаційних агентств. Особливості розвитку журналістики в країнах Європи у XX ст.: формування моделей новітньої журналістики. Сучасна американська журналістика, її особливості та вплив на розвиток світових медіа. Специфіка розвитку сучасної журналістики в Росії та країнах СНД. Журналістика. Тенденції розвитку преси Азії та Африки у 80-90-і роки XX ст. Постать Й.Пулітцера та його роль у розвитку журналістики. Сучасні тенденції в розвитку зарубіжної журналістики.

3.3. Теорія і практика журналістської творчості.

Сутність та специфіка інформації, журналістики та масово-інформаційної діяльності. Журналістика і публіцистика. Масова інформація, етапи масово-інформаційного процесу. Інформаційний простір. Конституція України, вітчизняне законодавство про ЗМІ як правова основа функціонування й регулювання діяльності журналістики. Права, обов'язки та відповідальність працівників ЗМІ відповідно до законодавства про пресу. Основні міжнародні документи щодо правової регламентації функціонування ЗМІ. Структура соціальної інформації. Національний архетип і особливості розвитку журналістики на сучасному етапі. Взаємодія політики, преси та влади: світовий досвід, українські реалії. Соціальна структура як чинник формування журналістики. Досвід взаємодії журналістики із соціальними структурами в період демократизації суспільства. Вітчизняна журналістика в системі ринкових відносин. Форми власності в сфері журналістської діяльності. Соціально-історичне розуміння свободи. Свобода і необхідність. Свобода і відповідальність. Поняття «свобода преси» й «четверта влада» як відображення специфічного становища журналістики в суспільстві. Сучасні теорії свободи преси та журналістської діяльності. Розвиток свободи преси в Україні. Соціально-правовий статус ЗМІ в політичній структурі демократичного суспільства. Групи функцій журналістики за результатами

впливу на аудиторію. Теорія функцій преси за класифікацією вітчизняних та зарубіжних теоретиків. Система принципів сучасної журналістики. Кодекс професійної етики українського журналіста, прийнятий на ІХ з'їзді Спілки журналістів України 17-18 квітня 1997 р. Міжнародні кодекси професійної етики журналістів. Дієвість та ефективність як різні типи результативності діяльності журналістики щодо виконання її функцій.

Категорія раціонального та емоційного в журналістиці. Основи журналістської майстерності. Категорія цікавого і журналістика. Відображення дійсності в журналістиці і публіцистиці. Задум, тема, концепція, ідея в журналістському творі. Факт і його роль у журналістиці. Аргументація в журналістській творчій практиці. Методологія збору інформації. Поняття про композицію, сюжет і конфлікт твору. Основні етапи роботи над журналістським твором. Полемічна журналістика та її функції. Сучасні тенденції в розвитку журналістської творчості.

Загальна характеристика жанрів журналістики. Інформаційні (замітка та її різновиди, звіт, інтерв'ю, репортаж), аналітичні (стаття, кореспонденція, рецензія, огляд, журналістське розслідування) та художньо-публіцистичні (памфлет, фейлетон, есе, нарисова форма та її різновиди) жанри. Епістолярні жанри в журналістиці. Новітні форми публікацій у журналістиці.

Становлення та основні етапи розвитку радіомовлення. Суспільно-історичні умови виникнення та розвитку радіо в Україні. Закони України «Про телебачення і радіомовлення». Основні функції радіомовлення. Різновиди радіомовлення та специфіка жанрів радіожурналістики. Система жанрів Національної радіокомпанії України. Виразальні засоби в радіожурналістиці, вимоги до мови радіо матеріалів в залежності від жанрів. Трансформація жанрів на радіо. Основні етапи створення новин та радіопрограм. Формати радіо, технології радіомовлення. Форматування радіо ефіру, програмування добового радіомовлення. Класифікація радіостанцій. Новітні технології радіомовлення (супутникове, цифрове, Інтернет-радіо).

Історія розвитку телебачення. Міжнародні телевізійні стандарти. Телебачення у системі ЗМІ. Соціальні функції телебачення. Журналістські професії на телебаченні. Структура інформаційної служби на телебаченні. Основні телевізійні жанри. Жанри інформаційної публіцистики. Вимоги до мови інформаційних програм на телебаченні. Репортаж як особливий жанр ТБ. Жанри аналітичної тележурналістики, телепубліцистика. Особливості та основні етапи створення телевізійного сюжету. Етапи підготовки телевізійної програми. Монтажний план до сюжету. Основи роботи телеоператора. Формати відеозапису. Моделі інформаційних програм на телебаченні: переваги й недоліки. Верстка телевізійних інформаційних програм. Поява журналіста в кадрі, постановка стендапу і створення тексту до нього. Особливості роботи журналіста на регіональному телевізійному каналі. Етика репортера, оператора при підготовці матеріалу до ефіру. Апаратно-студійні комплекси на сучасному телебаченні.

Основні етапи розвитку Інтернет-журналістики як новітнього виду журналізму. Технології підготовки журналістських текстів для Інтернет-

сайтів. Жанри та стилі журналістських текстів для Інтернет-видань. Алгоритм написання новинної інформації, репортажу та інтерв'ю. Особливості побудови тексту, заголовку та підзаголовку в текстах для Інтернет-сайтів. Цільова аудиторія Інтернет-сайтів та її види. Конент Інтернет-сайтів та його види. Проблеми інформаційної та професійної етики в роботі Інтернет-журналіста.

3.4. Медіалінгвістика.

Мова ЗМІ як складова української літературної мови. Лексикологія як лінгвістична дисципліна. Слово в лексичній системі сучасної української мови. Омоніми. Пароніми. Антоніми. Синоніми. Їх функції в медіа тексті. Лексика української мови з погляду походження. Лексика української мови з погляду активного та пасивного ужитку. Лексика української мови з погляду сфер уживання. Стилiстична диференціяція лексики української мови. Основні тенденції розвитку лексики мови мас-медіа поч.. ХХІ ст.

Фразеологія як розділ мовознавства. Основні концепції фразеологічних одиниць. Системні зв'язки у сфері фразеології. Трансформація фразеологізмів. Функції сталих зворотів мови у медіа тексті. Лексикографія як розділ мовознавства. Типи лексикографічних праць. Сучасна українська лексикографія, роль словниково-довідкових видань у роботі журналіста.

Фонетика і фонологія як розділи мовознавства: предмет, основні поняття, зв'язок з іншими науковими галузями. Система фонем сучасної української літературної мови, модифікації фонем. Словесний наголос. Склад і складоподіл. Інтонація: компоненти та функції. Орфоепія як розділ мовознавства і сукупність правил вимови. Графіка: базові одиниці та принципи. Орфографія як розділ мовознавства й уніфікована система правил написання слів. Український правопис. Морфемна структура слова. Предмет і завдання словотвору. Словотвірна структура слова в українській мові. Особливості вияву лінгвальних тенденцій на відповідних рівнях (орфографія, орфоепія, словотвір тощо) у сфері масової комунікації.

Морфологія як учення про граматичні форми слова, граматичне значення і граматичні категорії. Іменник як самостійна частина мови, що об'єднує слова зі значенням предметності. Прикметник як самостійна частина мови з категоріальним значенням не процесуальної ознаки. Числівник як клас слів із значенням кількості. Займенник як клас вказівних слів. Дієслово як виразник динамічної, процесуальної ознаки. Прислівник як клас невідмінюваних слів із значенням ознаки дії, процесу, стану чи іншої ознаки. Прийменник як службова частина мови. Сполучник як службова частина мови. Частка як окремий функціональний клас слів. Вигуки та звуконаслідування.

Синтаксис як розділ мовознавства. Словосполучення як синтаксична одиниця мови. Синтаксичний зв'язок і семантико-синтаксичні відношення між компонентами словосполучення і речення. Типи словосполучень. Речення як основна синтаксична одиниця. Класифікація речень. Просте непоширене речення. Головні члени двоскладного речення. Односкладні

речення. Особливості їх застосування у медіатексті. Просте поширене речення. Повні і неповні речення, їх репрезентація в мові ЗМІ. Слова, речення, їх типи. Просте неелементарне речення. Однорідні члени речення. Речення з відокремленими членами, особливості їх функціонування у медіатексті. Специфіка використання складних речень у різних жанрах публіцистики. Стилiстичне навантаження складносурядних речень. Особливості використання складнопідрядних речень в аналітичних жанрах публіцистики. Функції складнопідрядних багатокomпонентних речень у публіцистичному стилі. Стилiстична маркованість складних безсполучникових речень. Частота використання складних синтаксичних конструкцій у різних публіцистичних жанрах. Функції періоду в мові публіцистики. Засоби передачі чужого мовлення. Особливості пунктуації в текстах різного функціонального призначення.

Теорія тексту у структурі медіалінгвістики. Ознаки і функції тексту. Одиниці журналістського тексту. Компоненти медіатексту. Види текстів за формою втілення і способом викладу. Стилiсова диференціація текстів. Жанрова диференціація медіатексту. Сучасний стан теорії медіатексту.

Перелік питань вступного випробування

Історія журналістики

Історія української журналістики.

Історія журналістики як наука і навчальна дисципліна: об'єкт, методи, зв'язок з іншими галузями та навчальними курсами.

Історія української журналістики як наука і навчальна дисципліна: основні аспекти.

Принципи періодизації історії української журналістики.

Зародження й етапи становлення української журналістики (від найдавніших часів до сер. ХІХ ст.).

Функціонування української журналістики у ХІХ ст.

Особливості розвитку української журналістики в Російській імперії.

Роль українських письменників у становленні та розвитку вітчизняної журналістики ХІХ – поч. ХХ ст.

Публіцистична спадщина Тараса Шевченка.

Роль журналу «Основа» у розвитку української журналістики ХІХ ст.

Видавничо-публіцистична діяльність Михайла Драгоманова.

Зародження і розвиток західноукраїнської журналістики ХІХ століття.

Роль Юрія Федьковича у становленні західноукраїнської журналістики.

Західноукраїнська журналістика кін. ХІХ – поч. ХХ ст.

Східноукраїнська преса кін. ХІХ – поч. ХХ ст.

Особливості розвитку української журналістики пер. пол. ХХ ст. (уплив революції 1905 р. та Першої світової війни).

Роль Євгена Чикаленка у розвитку української національної преси.

Роль Бориса Грінченка у становленні та розвитку української преси початку ХХ ст.

Роль Івана Франка у становленні української публіцистики.
Публіцистична спадщина Дмитра Донцова.
Публіцистична діяльність В'ячеслава Липинського.
Роль Михайла Грушевського як редактора і публіциста у формуванні української журналістики.
Роль публіцистичної діяльності Симона Петлюри у розвитку української журналістики.
Західноукраїнська преса пер. пол. ХХ ст. (Галичина, Буковина, Закарпаття).
Українська таборова преса пер. пол. ХХ ст.
Роль Аркадія Животка у становленні українського журналістикознавства.
Роль Івана Огієнка у розвитку української журналістики.
Спеціалізовані українські часописи кін. ХІХ – пер. пол. ХХ ст.
Молодіжна преса першої половини ХХ ст. на території радянської України.
Молодіжна преса першої половини ХХ ст. на західноукраїнських землях.
Преса українського жіноцтва пер. пол. ХХ ст.
Сатирично-гумористична преса пер. пол. ХХ ст.
Преса української діаспори ХІХ – пер. пол. ХХ ст.
Основні риси радянської української журналістики.
Журналістика радянської України 20-30-х рр. ХХ ст.
Українська журналістика періоду Другої світової війни.
Пропагування ідей національно-визвольного опору в українській пресі пер. пол. ХХ ст.
Особливості українських ЗМІ періоду сталінізму (вплив комуністичної ідеології – постанови ЦК КП(б)У «Про журнал «Вітчизна», «Про вилучення книг М. Грушевського і В. Винниченка», «Про журнал сатири і гумору «Перець»»).Особливості розвитку українських засобів масової інформації періоду «відлиги».
Українська журналістика періоду «застою».
Українська дисидентська преса, самвидав др. пол. ХХ ст.
Українські ЗМІ періоду «перебудови».
Особливості розвитку українських друкованих ЗМІ періоду незалежності (кін. ХХ – ХХІ ст.).
Роль українських письменників у розвитку вітчизняної журналістики др. пол. ХХ – поч. ХХІ ст.
ЗМІ національних меншин в Україні.
Журналістика української діаспори др. пол. ХХ – поч. ХХІ ст.
Зародження й етапи становлення українського радіо.
Особливості розвитку радіомовлення кін. ХХ – поч. ХХІ ст.
Формування і розвиток української тележурналістики ХХ ст.
Специфіка української тележурналістики кін. ХХ – поч. ХХІ ст.
Зародження й особливості формування української онлайн-журналістики.

Історія зарубіжної журналістики.

Пражурналістські явища як передумова формування журналістики.

Етапи становлення європейської журналістики.
Особливості європейської журналістики середньовіччя.
Європейська журналістика доби Відродження.
Розвиток західноєвропейської журналістики XVII – XVIII ст.
Перші друковані газети у світовій видавничій практиці.
Просвітницька журналістика XVIII ст. у Великій Британії (Д. Дефо, Дж. Свіфт та ін.).
Особливості просвітницької журналістики Франції (Ш. Монтеск'є, Вольтер, Д. Дідро та ін.).
Просвітницька журналістика у США (Б. Франклін та ін.).
Особливості розвитку журналістики в Російській імперії.
Специфіка розвитку європейської журналістики XIX ст.
Основні особливості розвитку азійської журналістики.
Основні особливості розвитку журналістики країн Близького Сходу.
Основні особливості розвитку журналістики у країнах ісламського світу (Іран, Ірак, Пакистан, Афганістан та ін.).
Основні особливості розвитку латиноамериканської журналістики.
Основні особливості розвитку африканської журналістики.
Основні особливості розвитку журналістики Австралії.
Журналістика США XIX – поч. XX ст.
Роль Джозефа Пулітцера у розвитку журналістики.
Журналістика США XX ст., її місце в системі світових ЗМІ.
Основні особливості розвитку журналістики у країнах Центральної Європи.
Основні особливості розвитку журналістики у країнах Північної Європи.
Основні особливості розвитку журналістики у країнах Південної Європи.
Основні особливості розвитку журналістики у країнах Західної Європи.
Основні особливості розвитку журналістики у країнах Східної Європи.
Російська журналістика кін. XX – поч. XXI ст.
Основні особливості розвитку журналістики країн СНД.
Основні особливості ЗМІ Японії.
Основні особливості ЗМІ Китаю.
Основні особливості ЗМІ Північної та Південної Кореї.
Роль провідних інформаційних агентств («Ройтерс», «Асошіейтед Пресс», «Франс Пресс» та ін.) у розвитку світової журналістики.
Роль провідних світових телерадіокомпаній у розвитку журналістики.
Основні засади сучасної західноєвропейської журналістики.
Функціонування новітніх світових медіа (онлайн-журналістика).
Вплив процесів монополізації та глобалізації на сучасні ЗМІ.

Теорія і практика журналістської творчості.

Масова комунікація та її функції в суспільстві.
Журналістикознавство як наука і навчальна дисципліна: об'єкт, методи, стрижневі поняття; зв'язок з іншими галузями та навчальними курсами.
Теоретичний і прикладний аспекти журналістикознавства.
Основні напрямки журналістикознавчих досліджень.

Журналістика як вид творчої діяльності.

Основні види (друковані, радіо-, теле-, онлайн-ЗМІ) журналістики як сфери практичного застосування теоретичних засад.

Основні функції журналістики як практичної діяльності.

ЗМІ як стрижневе поняття журналістики.

Поняття інформації в журналістикознавстві.

Різноманітність сфер буття соціуму (політична, економічна, культурна тощо) як джерело інформації.

Соціально значуща інформація як поштовх до журналістського осмислення.

Різновиди інформації як стрижневого компонента журналістського твору.

Методи збору інформації у журналістській діяльності.

Поняття публіцистики; широка і вузька його інтерпретація.

Особливості взаємозв'язку раціонального та емоційного в журналістському пізнанні об'єктивної дійсності.

Поняття «публіцистика» і «публіцистичність»: особливості взаємозв'язку.

Публіцистичний метод як система прийомів пізнання дійсності та як спосіб реалізації журналістського завдання.

Здібності і таланти як категорії журналістської творчості.

Мовні здібності, мовне чуття і мовний смак як категорії журналістської мовної практики.

Журналістська майстерність як вищий рівень опанування фаху.

Особливості індивідуальної та колективної журналістської творчості.

Журналістикознавче розуміння цікавого як інтегруючого чинника визначальних рис журналістики (правдивості, об'єктивності, актуальності, оперативності тощо).

Гуманістична ідеологія як підґрунтя журналістської творчості.

Найсуттєвіші принципи журналістики.

Діалектика зв'язку понять «задум», «ідея», «тема», «концепція», «гіпотеза».

Основні етапи роботи над журналістським твором.

Факт / система фактів як основа медіатвору; види фактів.

Медіатвір як продукт журналістської діяльності: зв'язок форми і змісту.

Специфіка процесу написання журналістського твору.

Типові архітектонічні компоненти медіатвору.

Способи розгортання і розкриття теми в журналістському тексті.

Методи збору інформації як передумова створення журналістського тексту.

Зв'язок понять «композиція», «конфлікт», «сюжет» медіатвору.

Поняттєво-логічні й емоційно-образні типи аргументів у журналістському творі.

Особливості вияву полеміки в журналістській творчості.

Полемічна культура як ознака професійності журналіста.

Загальна характеристика жанрів журналістських творів.

Специфіка творів інформаційних жанрів у сучасній журналістській практиці.

Специфіка творів аналітичних жанрів у сучасній журналістиці.

Специфіка творів художньо-публіцистичних жанрів у сучасній журналістській практиці.

Трансформація жанрів у сучасній журналістиці.
Організація виробничо-творчої діяльності редакційного колективу ЗМІ.
Кореспондент, його права й обов'язки.
Особливості сучасної української радіожурналістики.
Основні жанри радіожурналістики.
Структура державного і комерційного радіо України.
Особливості радіомовлення різних діапазонів.
Новітні технології в радіомовленні.
Особливості сучасної української тележурналістики.
Основні жанри тележурналістики.
Виразальні засоби телебачення.
Структура державного і комерційного телебачення України.
Проблема створення суспільного телебачення в Україні.
Особливості української онлайн-журналістики.
Поняття соціальних медіа.
Особливості дизайну сучасних друкованих видань України.
Невербальні засоби втілення змісту друкованого медіамовлення.
Фотографія як засіб втілення журналістської думки.
Жанри фотожурналістики.
Основні технічні засоби журналістської діяльності.
Основні теорії й моделі масової комунікації.
Співвідношення понять «рекламотворчість» і «журналістська творчість».
Особливості реклами в друкованих засобах масової інформації.
Особливості радіної, телевізійної та онлайн-реклами.
Зв'язки з громадськістю (PR) як окрема науково-практична сфера діяльності та її зв'язок із журналістикою.
Етичні норми професійної діяльності журналіста.
Діяльність провідних українських та міжнародних журналістських організацій.
Правові засади роботи українських ЗМІ.
Роль засобів масової інформації в сучасному суспільстві.

Медіалінгвістика.

Мова як основний інструмент журналістської діяльності.
Зв'язок понять «мислення», «мова», «мовлення».
Мовна компетенція як обов'язкова складова професійної компетенції журналіста.
Основні рівні мови.
Правильність як обов'язкова складова мовлення журналіста; поняття мовної норми, типів норм.
Особливості фонологічної та фонетичної систем сучасної української мови.
Поняття сегментних і суперсегментних одиниць фонетичної системи.
Знання орфоепії як обов'язкова складова компетенції журналіста.
Правописна правильність друкованого медіамовлення.
Взаємозв'язок понять «фонема», «морфема», «лексема».

Узуальне й оказіональне словотворення у мові ЗМІ.
Особливості лексичної системи української мови.
Явища синонімії, антонімії, омонімії, паронімії у зв'язку з мовною компетенцією журналіста.
Емоційно-експресивні засоби в журналістському мовленні.
Специфіка вживання питомої та іншомовної лексики у медіатворах.
Особливості фраземної системи української мови.
Специфіка вживання фразем різного типу в журналістському мовленні.
Лексикографічна компетенція журналіста.
Особливості граматичної системи української мови.
Частини мови як категорія морфології.
Поняття морфологічної норми в контексті правильності і виразності журналістського мовлення.
Взаємозв'язок понять «слово», «словосполучення», «речення».
Особливості українського синтаксису у зв'язку з точністю і доречністю медіамовлення.
Взаємозв'язок понять «фраза», «надфразна єдність», «абзац».
Текст як одиниця мовлення; основні ознаки медіатексту.
Структури медіатвору.
Специфіка текстів у друкованих та аудіовізуальних ЗМІ.
Особливості стилістичної системи української мови.
Публіцистичний стиль і його різновиди.
Специфіка застосування в засобах масової інформації усної і писемної форм літературної української мови.
Стилістичні ресурси різних рівнів мови у медіамовленні.
Специфіка наукового мовлення, особливості його актуалізації у медіаторчості.
Особливості офіційно-ділового стилю української мови; специфіка його вияву в журналістській практиці.
Стилістична контамінація в журналістському текстотворенні.
Найвиразніші тенденції в мові засобів масової інформації.
Літературне редагування як самостійна наукова галузь і сфера застосування журналістських знань.
Культуромовна складова професійної компетенції журналіста.
Взаємозв'язок понять «культура мислення» і «культура мовлення».
Поняття культури мови і комунікативні ознаки культури медіамовлення.
Змістовність медіамовлення у зв'язку зі структурами журналістського твору.
Вияв категорій мовного смаку та мовного чуття у мовленні журналіста.
Взаємозв'язок понять «мистецтво мовлення» і «журналістська практика».
Комунікативна мета й культуромовні ознаки медіамовлення.
Володіння метамовою як складова культуромовної компетенції журналістикознавця.
Український етикет і його роль у професійній діяльності журналіста.
3.5.5. Основи журналістикознавчих досліджень.
Поняття проблеми і теми наукової роботи.

Принципи наукових досліджень.
Методи наукових розвідок.
Поняття про теоретичну й емпіричну бази наукових досліджень.
Форми втілення наукових розвідок.
Основні жанри і типи компресії наукового мовлення.
Основні наукові заходи та апробація результатів студентських наукових розвідок.
Особливості узгодження наукової концепції з планом студентської наукової роботи.
Типова структура студентського наукового дослідження.
Стилістична специфіка втілення студентських наукових розвідок.
Основні вимоги до оформлення студентської наукової роботи.
Особливості студентського наукового дослідження.
Комунікативні якості культури наукової мови.
Специфіка наукового спілкувального етикету.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Кожен екзаменаційний білет формується комп'ютерним способом і містить 25 тестів однакової складності. Правильний варіант відповіді оцінюється 4 балами, а неправильний – 0.

Подаємо приклад структури екзаменаційного білета.

Екзаменаційний білет № 1

1. *Визначити найбільш точне окреслення предмета історії журналістики як науки:*
 - 1) *знакові події історії, діяльність визначних постатей, роль журналістики в історії;*
 - 2) *зародження, розвиток, зумовленість значущих журналістських явищ; прецедентні журналістські тексти;*
 - 3) *розвиток соціуму та його зв'язок із журналістикою, значення особистості в історії.*

2. *Вказати перший тижневик, що виходив французькою мовою у Львові:*
 - 1) *«Leopolis Gazette»;*
 - 2) *«Journal Leopolis».*
 - 3) *«Gazette de Leopol».*

3. *Назвати одне з перших і, на думку дослідників, кращих українських наукових видань пер. пол. XX ст., що функціонувало при Харківському університеті:*
 - 1) *«Наука України»;*
 - 2) *«Наукові студії»;*
 - 3) *«Украинский журнал».*

4. *Окреслити ідеї, пропаговані виданням «Киевский телеграф»:*
 - 1) *ідеї «Руської трійці»;*
 - 2) *ідеї масонської ложі;*
 - 3) *ідеї Кирило-Мефодіївського братства.*

5. Вибрати найбільш повний перелік часописів української діаспори в США кін. XIX – поч. XX ст.:
- 1) «Воля України», «Дзвіночок», «Козак», «Колос», «Селянство», «Українська діаспора»;
 - 2) «За порогамі», «Народ», «Наша воля», «Скарбниця», «Українська культура», «Червона калина»;
 - 3) «Америка», «Гайдамаки», «Народна воля», «Робітник», «Свобода», «Україна».
6. Назвати часописи, з якими активно співпрацював М. Грушевський:
- 1) «Науковий вісник», «Записки Наукового товариства», «Батьківщина», «Центральна Рада», «Воля», «Зірка», «Смолоскип», «Наш дім», «Українське село»;
 - 2) «Літературний вісник», «Записки Товариства Шевченка», «Наше діло», «Селянин», «Аврора», «Січ», «Червона калина», «Паляниця», «Українська рада»;
 - 3) «Літературно-науковий вісник», «Записки НТШ», «Український вісник», «Україна», «Рада», «Нова рада», «Народна воля», «Діло», «Зоря».
7. Визначити статус відомої корпорації Бі-Бі-Сі (ВВС):
- 1) Багатомовний всесвітній медіахолдинг;
 - 2) Британська телерадіомовна корпорація;
 - 3) Британська інформаційна служба.
8. Назвати провідні міжнародні журналістські організації:
- 1) Міжнародна спілка журналістів при ООН (МСЖ), Пен-клуб при ЮНЕСКО;
 - 2) Спілка лауреатів Пулітцерівської премії, Міжнародне товариство «Свобода слова»;
 - 3) Міжнародна федерація журналістів (МФЖ), Міжнародна організація журналістів (МОЖ).
9. Вибрати максимально повний перелік професійних обов'язків журналіста:
- 1) участь у розробці концепції, планування, пошук спонсорів, підбір персоналу, коректура;
 - 2) участь у пошуку реклами, редагування текстів колег, активне листування, використання новітніх технологій, самоосвіта;
 - 3) участь у плануванні випуску, робота щодо підготовки інформації для оприлюднення, самоаналіз, індивідуальна літературна творчість.
10. З'ясувати, якого поняття стосується окреслення: «жанр, що передбачає максимально повне висвітлення важливих масових заходів (форумів, конференцій, засідань тощо) у формі розповіді-повідомлення»:
- 1) факт;
 - 2) кореспонденція;
 - 3) звіт.
11. Вказати історичні моделі журналістики, на яких ґрунтуються чотири нормативні (традиційні) теорії преси / масової комунікації:
- 1) авторитарна, унітарна, демократична, ліберально-демократична;
 - 2) тоталітарна, буржуазна, монотеїстична, соціальної відповідальності;
 - 3) авторитарна, лібертаріанська, тоталітарна (радянських медіа), соціальної відповідальності.
12. Встановити логічну послідовність понять:
- 1) тема – концепція – задум – медіатвір;
 - 2) концепція – тема – медіатвір – задум;

3) задум – тема – гіпотеза – концепція – медіатвір.

13. Вказати форми масової комунікації:

- 1) конституційні, суб'єктивні, організаційні, сугестивні;
- 2) інституційні, суб'єктно-об'єктна, організована сугестія, організована маніпуляція;
- 3) об'єктивні, організаційно-розпорядчі, інституційні.

14. Вказати методи масовокомунікаційного впливу:

- 1) рекламування, асоціативного формування бажаного ефекту, «промивання мізків», «наклеювання ярликів»;
- 2) переконання, асоціативного формування бажаного ефекту, «промивання мізків», «наклеювання ярликів»;
- 3) нав'ювання, асоціювання, «промивання мізків», «наклеювання ярликів».

15. З'ясувати, які мовні обмеження закладено в законодавстві про ЗМІ:

- 1) не допускається вживання незрозумілих для широкого загалу неологізмів та загалом складної лексики іншомовного походження;
- 2) не допускається вживання лайливих і брутальних слів та загалом стилістичних і лексичних засобів, що не відповідають етично-моральним нормам;
- 3) не допускається вживання варваризмів, складних терміносполук та одиниць зниженої семантики.

16. Вказати, стосовно яких програм держава провадить політику протекціонізму (відповідно до Закону України «Про телебачення і радіомовлення»):

- 1) щодо програм і передач зарубіжного виробництва;
- 2) щодо програм і передач вітчизняного виробництва;
- 3) щодо вітчизняних і зарубіжних передач;
- 4) щодо передач і програм російського й українського виробництва.

17. З'ясувати, хто в Україні може здійснювати ліцензування теле- і радіомовлення:

- 1) Верховна Рада України;
- 2) Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення;
- 3) Рада з національної безпеки й оборони України.

18. З'ясувати, якого поняття стосується окреслення: «система етичних норм, правил поведінки, що склалися у суспільстві на основі традиційних духовних цінностей, уявлень про добро, честь, гідність, громадський обов'язок, совість, справедливість»:

- 1) морально-етичний кодекс журналіста;
- 2) суспільна мораль;
- 3) етичний кодекс журналіста.

19. Вказати, котра із запропонованих одиниць виконує комунікативну функцію:

- 1) слово;
- 2) словосполучення;
- 3) речення.

20. Вказати, якого слова стосується таке тлумачення: «наявність існування форми політичної системи суспільства, побудованої на визнанні народу як джерела влади»:

- 1) демократія;
- 2) демократизм;
- 3) демократизація.

21. Вказати, котрий із заголовків медіаторів містить трансформований фразеологізм:

- 1) «Привид Сталіна бродить Україною» (МТ);
- 2) «Енергія пригод» (МТ);
- 3) «Майстерне балансування» (МТ).

22. Вказати, котрий із заголовків медіатекстів містить перефразовані назви творів:

- 1) «Шевченко і сучасність» (МТ);
- 2) «Шанс за розкладом» (МТ);
- 3) «Над гніздом зозулі. Чому в українських психіатричних лікарнях не надають адекватної допомоги» (МТ).

23. Вказати, котрий із фрагментів задовольняє культуромовну вимогу чистоти мовлення:

- 1) «Відповідно з висновками АМКУ, поширювана рекламна інформація щодо фармацевтичних лікарських ознак препарату «Лазолван» є неточною і такою, що вводить в оману споживачів» (МТ);
- 2) «За висновками розслідування Антимонопольного комітету України, поширювана рекламна інформація щодо фармацевтичних властивостей препарату «Лазолван» є неточною і такою, що вводить в оману споживачів» (МТ);
- 3) «Відповідно до висновків АМКУ, поширювана рекламна інформація про фармакологічні ознаки препарату «Лазолван» є неточною і такою, що збиває з пантелику споживачів» (МТ).

24. Вказати, котре з понять відповідає окресленню: «форма та засіб наукового пізнання, спрямовані на створення одного з варіантів вирішення проблеми, істинність якого ще не встановлена і не доведена»:

- 1) проблема;
- 2) концепція;
- 3) гіпотеза.

25. Вказати, котре з окреслень характеризує прикладні наукові дослідження:

- 1) дослідження, орієнтовані на критичне вивчення раніше запропонованих рішень теоретичних проблем, емпіричну перевірку відомих наукових законів, теорій, гіпотез, на розмежування перевірених і гіпотетичних знань;
- 2) дослідження, зосереджені на пошуках методів практичного застосування теоретично сформульованих законів і теорій;
- 3) дослідження, спрямовані на пошук принципово нових ідей, шляхів і методів пізнання та пояснення; передбачають поглиблений аналіз наявних теорій, законів, гіпотез, їхнє критичне осмислення і науково-творче застосування.

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Історія української журналістики

1. Бочковський О. І., Сірополко С. Українська журналістика на тлі доби (історія, демократичний досвід, нові завдання). Мюнхен: Український техніко-господарський ін-т, 1993.
2. Верига В. Нариси з історії України (кінець XVIII – початок XX ст.). Львів: Світ, 1996.
3. Владимиров В. М. Історія української журналістики (1917 – 1991): навчальний посібник. К.: МАУП, 2007.

4. Горєвалов С. І. Військова журналістика України: Історія і сучасність. Львів, 1998.
5. Дмитрук В. Нарис з історії української журналістики ХІХ ст.: [посібник для студентів журналістики]. Львів: Вид-во Львівського університету, 1969.
6. Животко А. Історія української преси. К.: НВЦ «Наша культура і наука», 1999 (Літературні пам'ятки України).
7. Жиленко І. Історія зарубіжної журналістики (від античності до II пол. ХVІІ ст.): [навч. посіб.]. Суми: Вид-во СумДУ, 2010.
8. Історія засобів масової інформації. Від кременя до кремнію / [під ред. Дж. Джованніні]. Турин, 2000.
9. Історія української дожовтневої журналістики. Дей О. І., Моторнюк І. Л., Нечиталюк М. Ф. та ін. Львів: Вища школа, 1983.
10. Історія української преси. Хрестоматія. К.: Наша культура і наука, 2001.
11. Крупський І. В. Національно-патріотична журналістика України. (Друга половина ХІХ – перша чверть ХХ ст.). Львів: Світ, 1995.
12. Михайлин І. Л. Історія української журналістики: [підручник]. Х.: ХІФТ, 2000. Кн. 1: Період становлення: від журналістики в Україні до української журналістики.
13. Почепцов Г. Г. Паблік рилейшнз: [навч. посіб.]. К.: Т-во «Знання», КОО, 2006.
14. Світові мас-медіа: короткий довідник. Упорядн. Т. І. Петрів, І. Ю. Слісаренко. К.: ВЦ «Київський університет», 1999.
15. Словник журналіста: Терміни, мас-медіа, постаті. За заг. ред. Ю. М. Бідзілі. Ужгород: ВАТ «Закарпаття», 2007.
16. Українська журналістика в іменах. За ред. М. М. Романюка. Львів, 1994. Вип. 1.
17. Українська преса. Хрестоматія. ХІХ ст. За ред. д-ра філол. наук, проф. М. Ф. Нечиталюка. Львів, 1999. Т. І. Преса Східної України 60-х років.

Теорія і практика журналістської творчості

1. Бойд Е. Ефірна журналістика. Технологія виробництва ефірних новин. К., 2007.
2. Вайшенберг З. Новинна журналістика: [навч. посіб.] / [за заг. ред. В. Ф. Іванова]. – К.: Академія Української преси, 2004.
3. Вуароль М. Гід газетяра. К., 2000.
4. Гід журналіста: збірка навчальних матеріалів. К., 1999.
5. Гол Д. Онлайн-журналістика. К.: «К.І.С.», 2005.
6. Дмитровський З. Є. Телевізійна журналістика: [навч. посіб.]. Львів: ПАІС, 2009.
7. Етика в редакційному повсякденні. К.: Академія Української Преси, Центр Вільної Преси, 2010.
8. Закон України «Про авторські і суміжні права».

9. Закон України «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів».
10. Закон України «Про доступ до публічної інформації».
11. Закон України «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні».
12. Закон України «Про захист суспільної моралі».
13. Закон України «Про інформацію».
14. Закон України «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації».
15. Закон України «Про телебачення і радіомовлення».
16. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості: [підручник]. Львів: ПАІС, 2004.
17. Іванов В. Ф., Сердюк В. Є. Журналістська етика: [підручник]. К.: Вища школа, 2007.
18. Карпенко В. Основи професійної комунікації. К.: Нора-прінт, 2002.
19. Кузнецова О. Д. Засоби масової комунікації: [посібник]. Львів: ПАІС, 2005.
20. Кулик В. Дискурс українських медій: ідентичності, ідеології, владні стосунки. К.: Критика, 2010.
21. Лизанчук В. В. Основи радіожурналістики: [підручник]. Київ: Знання, 2006.
22. Лизанчук В. В. Радіожурналістика: засади функціонування: [підручник]. Львів: ПАІС, 2000.
23. Лизанчук В. Завжди пам'ятай: Ти – Українець! Львів: Мальва, 2001.
24. Лось Й. Д. Публіцистика й тенденції розвитку світу: [навч. посіб. у 2 ч.]. Ч. 1. Львів: ПАІС, 2008.
25. Мак-Люен М. Галактика Гутенберга: Становлення людини друкованої книги. К.: Ніка-Центр, 2008.
26. Манфред Май. Медіа-політика в інформаційному суспільстві. К.: Академія української преси, Центр вільної преси, 2011.
27. Миронченко В. Я. Основи інформаційного радіомовлення: [підручник]. К.: ІЗМН, 1996.
28. Михайлин І. Л. Основи журналістики: [підручник]. К.: ЦУЛ, 2002.
29. Москаленко А. З. Вступ до журналістики: [підручник]. К.: Школяр, 1997.
30. Москаленко А. З. Теорія журналістики: [підручник]. К.: Експрес-об'ява, 1998.
31. Основи масово-інформаційної діяльності: [підручник]. А. З. Москаленко, Л. В. Губерський, В. Ф. Іванов. К., 1999.
32. Приступенко Т. О. Теорія журналістики: етичні та правові засади діяльності засобів масової інформації: [навч. посіб.]. К.: Інститут журналістики, 2004.
33. Різун В. В. теорія масової комунікації: [підручник]. К.: Видавничий центр «Просвіта», 2008.

34. Стівенс М. Виробництво новин: телебачення, радіо, Інтернет. К.: Києво-Могилянська академія, 2008.
35. Тимошик М. Книга для автора, редактора, видавця: Практичний посібник. К.: Наша культура і наука, 2006 (Бібліотека видавця, редактора, автора).
36. Яковець А. В. Телевізійна журналістика: теорія і практика: [підручник]. К.: ВД «Києво-Могилянська академія», 2007.

Медіалінгвістика

1. Антоненко-Давидович Б. Д. Як ми говоримо. К.: ВД «КМ Академія», 1994.
2. Бабич Н. Д. Основи культури мовлення. Львів: Світ, 1990.
3. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики: [підручник]. К.: ВЦ «Академія», 2004 (Альма-матер).
4. Бацевич Ф. С. Філософія мови: Історія лінгвофілософських учень: [підручник]. К.: ВЦ «Академія», 2008 (Альма-матер).
5. Бондар О. І. Сучасна українська мова. Фонетика. Фонологія. Орфоепія. Графіка. Орфографія. Лексикологія. Лексикографія: [навч. посіб.]. О. І. Бондар, Ю. О. Карпенко, М. Л. Микитин-Дружинець. К.: ВЦ «Академія», 2006 (Альма-матер).
6. Горпинич В. О. Морфологія української мови: [підручник]. К.: ВЦ «Академія», 2004 (Альма-матер).
7. Гриценко Т. Б. Українська мова та культура мовлення: [навч. посіб.]. К.: Центр навчальної літератури, 2003.
8. Дороніна М. С. Культура спілкування ділових людей: [посіб. для студентів гуманітарних факультетів вищих навчальних закладів]. К.: ВД «КМ Academia», 1998.
9. Дудик П. С. Стилїстика української мови: [навч. посіб.]. К.: ВЦ «Академія», 2005 (Альма-матер).
10. Загнітко А. П. Сучасна українська літературна мова. Синтаксис словосполучення і простого речення. Донецьк: Вид-во Донецького університету, 1993.
11. Загнітко А. П. Теоретична граматики української мови. Синтаксис. Донецьк: Вид-во Донецького університету, 2001.
12. Іванишин В., Радевич-Винницький Я. Мова і нація. Дрогобич: Видавнича фірма «Відродження», 1994.
13. Капелюшний А. О. Типологія журналістських помилок. Львів: ЛНУ, 2000.
14. Карпенко Ю. О. Фонетика і фонологія сучасної української мови: [навч. посіб. для студентів філологічних факультетів]. Одеса: Чорномор'я, 1996.
15. Клименко Н. Ф., Карпіловська Є. А. Словотвірна морфеміка сучасної української літературної мови. К.: ІМНАН, 1998.
16. Коваль А. П. Практична стилїстика сучасної української мови. К.: Вища школа, 1987.
17. Кочан І. М. Лінгвістичний аналіз тексту: [навч. посіб.]. К.: Знання, 2008.
18. Кочерган М. П. Вступ до мовознавства: [підручник]. К.: ВЦ «Академія», 2002 (Альма-матер).

19. Мацько Л. І. Стилїстика української мови: [підручник]. Л. І. Мацько, О. М. Сидоренко, О. М. Мацько. К.: Вища школа, 2003.
20. Мацько Л. І., Кравець Л. В. Культура української фахової мови: [навч. посіб.]. К.: ВЦ «Академія», 2007 (Альма-матер).
21. Нариси про текст. Теоретичні питання комунікації і тексту. В. В. Різун, А. І. Мамалига, М. Д. Феллер. К.: РВЦ «Київський університет», 1998.
22. Огієнко І. І. Наука про рідномовні обов'язки: Рідномовний Катехизис для вчителів, робітників пера, духовенства, адвокатів, учнів і широкого громадянства / проф. д-р Іван Огієнко. К.: АТ «Обереги», 1994.
23. Особливості мови і стилю засобів масової інформації. К.: Вища школа, 1983.
24. Пентиліук М. І. Культура мови і стилїстика. К.: Вежа, 1994.
25. Пилинський М. М. Мовна норма і стиль. К.: Наукова думка, 1976.
26. Півторак Г. П. Українці: звідки ми і наша мова. К.: Наукова думка, 1993.
27. Пономарів О. Д. Стилїстика сучасної української мови: [підручник]. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2000.
28. Пономарів О. Культура слова: Мовностилїстичні поради: [навч. посіб.]. К.: Либідь, 2008.
29. Потебня О. О. Естетика і поетика слова. К.: Мистецтво, 1985 (Пам'ятки естетичної думки).
30. Потятиник Б. В., Лозинський М. В. Патогенний текст. Львів: Місіонер, 1996.
31. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування: [навч. посіб.]. К.: Знання, 2006 (Вища освіта ХХІ століття).
32. Радевич-Винницький Я. Україна: від мови до нації. Дрогобич: Відродження, 1997.
33. Різун В. В. Літературне редагування: [підручник]. К.: Либідь, 1996.
34. Семенов О. М. Культура наукової української мови: [навч. посіб.]. К.: ВЦ «Академія», 2010 (Альма-матер).
35. Сучасна українська літературна мова. За ред. А. П. Грищенка. К.: Вища школа, 1997.
36. Сучасна українська літературна мова. За ред. М. Я. Плющ. К.: Вища школа, 1994.
37. Сучасна українська літературна мова. За ред. О. Д. Пономарева. К.: Либідь, 2001.
38. Тоцька Н. І. Сучасна українська літературна мова: Фонетика, орфоєпія, графіка, орфографія. К.: Вища школа, 1981.
39. Чак Є. Д. Чи правильно ми говоримо? К.: Освіта, 1997.
40. Шаповалова Г. В., Шебештян Я. М. теоретико-практичні питання текстознавства. Ужгород: Гражда, 2016.
41. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови: [підручник]. К.: ВК «Академія», 2004.
42. Яшенкова О. В. Основи теорії мовної комунікації: [навч. посіб.]. К.: ВЦ «Академія», 2011(САМ!).

Основи журналістикознавчих досліджень

1. Білуха М. Г. Основи наукових досліджень. К.: Вища школа, 1997.
2. Богдан С. К. Мовний етикет українців: традиції і сучасність. К., 1998.
3. Ботвина Н. В. Офіційно-діловий та науковий стилі української мови: [навч. посіб.]. К.: Арттек, 1998.
4. Гриценко Т. Б. Українська мова та культура мовлення: [навч. посіб.]. К.: Центр навчальної літератури, 2003.
5. Зелінська Н. В. Наукове видання в Україні: історія та сучасний стан. Львів: Світ, 2002.
6. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень: [навч. посіб.]. К.: Кондор, 2009.
7. Кушнарєнко Н. М. Наукова обробка документів: [підручник]. К.: Вікар, 2003 (Вища освіта ХХІ ст.).
8. Мацько Л. І., Кравець Л. В. Культура української фахової мови: [навч. посіб.]. К.: ВЦ «Академія», 2007.
9. Михайлин І. Л. Журналістська освіта і наука: [підручник]. Суми: Університетська книга, 2009.
10. Огієнко І. Наука про рідномовні обов'язки: Рідномовний катехизис для вчителів, робітників пера, духовенство, адвокатів, учнів і широкого громадянства / Проф., д-р Іван Огієнко. К.: АТ «Обереги», 1994 (Б-ка АТ «Обереги»).
11. Онуфрієнко Г. С. Науковий стиль української мови: [навч. посіб.]. К.: Центр навчальної літератури, 2006.
12. П'ятницька-Позднякова І. С. Основи наукових досліджень у вищій школі: [навч. посіб.]. К., 2003.
13. Панько Т. І. Українське термінознавство. Львів, 1994.
14. Різун В. В., Скотникова Т. В. Методи наукових досліджень у журналістикознавстві [навч. посіб.]. К.: Преса України, 2008.
15. Різун В. В., Трачук Т. А. Нарис з історії та теорії українського журналістикознавства: [монографія]. К., 2005.
16. Семенов О. М. Культура наукової української мови: [навч. посіб.]. К.: ВЦ «Академія», 2010 (Серія «Альма-матер»).
17. Філософія: [навч. посіб.]. Л. В. Губерський, І. Ф. Надольний, В. П. Андрущенко та ін.; за ред. І. Ф. Надольного. К.: Вікар, 2006.
18. Шейко В. М., Кушнарєнко Н. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: [підручник]. К.: Знання, 2004.
19. Шаповалова Г. В., Шебештян Я. М. Гостримо перо. Основи журналістикознавчих розвідок. Ужгород: Карпати, 2012.
20. Шумицька Г. В., Альбрехт А. Ю., Кіндюх Т. С. Основи наукових досліджень у школі нового типу: [навч.-методич. посіб.]. Ужгород: ЗІППО, 2005.

*** «Магістратура з журналістики: навчально-методичний посібник для вступних випробувань». *В. І. Путрашик, Г. В. Шаповалова, В. В. Шаркань, Я. М. Шебештян, Г. В. Шумицька.* Ужгород: Бреза, 2014. 256 с.

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ

1. Бідзіля Юрій Михайлович, д-р наук із соц. комунікацій, проф., завідувач кафедри журналістики.
2. Шаповалова Галина Валентинівна, к.ф.н., доц. кафедри журналістики.
3. Шебештян Ярослава Михайлівна, к.ф.н., доц. кафедри журналістики.